Jutä
iqu tuwaŋuä äqäkqe
Yätamäkqä kukŋuä hiŋuiqäŋä iquvi

Kukŋui tuwaŋuä tqueŋi, 2 Pitä iqueqetäŋi, asänäŋi. Iqu Goti Iqueqä qokä-apäkä, ämaqä kukŋuä äŋguä we-huŋqä iiŋqä mäkä-iqä iquauqä kukŋui, qätä mäwiyqä ipŋqä, ätätä äqäkqe. Tuwaŋui tiiŋä ätnänä. “Kukŋuä äŋguä we-huŋqä-täŋi, Goti Iqu ämaqä Iqueqänäŋqä atäuŋuä ikqä iqune, quuvqä heqiyatuŋquä änätapkqe. Iwä kukŋuä iqu qui imäkŋqäŋqä, heqä quuvqä heqiyqe a yäŋänäqŋqä qätätpŋqe.” (Jutä 1:3)

Jutä iqu, tuwaŋuä tqueŋqä kukŋuä ätkqeŋqä

1 Nyi Jisasi Kraisi Iqueqä wäuŋuä-wiyqä, Jemisi iqueqä käŋgua Jutä* iqunä, nyi tuwaŋuä tä, ämaqä Goti Iqu tääqä etätmakqä, henyŋqä äqäyqä. Henyqe, Goti neqä Apiqu kiiŋä wiŋgaŋgi, ga he Jisasi Kraisi Iquesa qui mimäkŋqä äpmeŋä.

2 Goti Iqu suqä qeqä wutqetä, äwqä haŋuä imbu pmeqetä, itaŋga huiziuŋqä kiiŋä äwiŋqetäŋi, hesä hävemnäqŋqä witätŋqä emäkänä.

---

* **1:1** Matiu 13:55 iuŋi, Nasäretqätaŋä iqua Jisasi Iqueqä käŋgua hŋqueqä yoqe, ‘Jutasi iqueyqä’ änyuätukuwi. Iqu käŋgua asä iqueyi.

Ämaqä, kukŋuä we-huŋqä-täŋä iqutä, mäkä-huŋqä iquauŋqe

3 Ŋqä nyämaqä kiiŋä änyinätŋqä iquenä, nyi
henyqe, tuwaŋui, Goti Iqu ne eeqänäŋi, qui
mimäkŋqä aŋgumä häŋä inaqumuatätŋqeŋqä
tmqä, aaŋä kiiŋä änyiŋgaŋgi qämätmä itŋqä-qe,
iwä täŋgaŋi, nyi kŋui huiziqueŋqä nyiyqaŋgi,
yäŋänäqŋqe tii ätätmä äqiyqä. Kukŋuä äŋguä
we-huŋqä-täŋi, Goti Iqu ämaqä Iqueqänäŋqä
atäuŋuä ikqä iqune quuvqä heqiyatuŋquä
änätapkqe. Iwä kukŋuä iqu qui imäkŋqäŋqä,
heqä quuvqä heqiyqe a yäŋänäqŋqä qätätpŋqe.
4 Ämaqä hŋqua, ne iquauqä quuvqä heqiyqe
yoqä mäwqueqä iququä iqua, qu ae äyapquwä,
ga quuvqä eqiyätuŋquä iquneuä awä imä
äpmeŋä. Qu Goti Ique tuwä äwiyäpu, “Goti
Iqu nenyqä qeqä wutätä, haŋä-iqä mänätapqä,
äŋguinä hiŋgi nätapäŋqiyä” ätäpu, quwqä
äwiŋqä duta suqä quvqänäŋä imäkätqäŋä.
Ga qu Jisasi Kraisi Iquenyqe, “Neqä Naqä
Ämäneyqä Iquenyä qänaknä vqäŋqe, oeyqä”
ätätqäŋä. Ämaqä iiŋä iquauŋqe, Goti Iqu
qäŋganä, “Nyi quŋi kukŋuä ämitätmä, haŋä-iqä
meqä-täŋä iŋgisaŋqä dowatmniqeqä” ätkqe.

5 He näqŋqä qäyu etaŋguwä-qe, nyi he
kŋuä aŋgi etäsämäŋqä tii etqä. Naqä Iqu
Israitqä iquau häŋä iqumuatätä, Isipäta ätuma
qäyä äpkqä-qe, qänakndaŋi ämaqä qutaŋä qu-
uvqä maeqiyqä iqaŋguwä iquauŋi, Iqu qui äyä
äwimäkkqe.
6 Huizi, eŋätqä hŋquauŋi, wäuŋuä Goti Iqu
äwikqeuŋi mämiqä ipu, quwqä aŋä pmeqe

ävämeqaŋguwäŋga, Goti Iqu, guä woyqä
mändakmäuqä yäniqetä äkiqiyäutä, heawiqä
naqänäŋä imä äpmuatekqe. Iqu quŋi, hiunji
naqänäŋä, Iqu eeqänäŋiu kukŋuä mitqäŋgaŋqä,
iu äpmuatetä ämitqäuä.
7 Itaŋga qutä asänäŋä huiziqu, ämaqä aŋä-
himqä Sotomätä, Gomoratä, ä huizi qäqiqi
ämätŋgäwäŋuwä iu pmeqä iqua, suqä huiwä
yaŋä-iŋqä Goti Iqu änätapkqe, tuwä äväpu,
huitaŋä-huitaŋä imäkqa äumiŋuwitaŋi, Goti Iqu
quŋi, Iqueqä kimaŋi, tä hea ique-ique sqä iu
pmetpŋqä ändowatkqe. Haŋä-iqä qu ämakuwi
äqunätanä, suqä qu imiŋuwä ii, miqä yatuŋquä
diŋqä imäkkqe.
8 Ämaqä ii imiŋuwä-paŋä asä iiŋi, ämaqä,
neyaqä awä imä äpmeŋuwä iquauŋqä etqä
iqua, qu suqä huitaŋä-huitaŋä kiiŋä wiŋgaŋgi
imäkäpiyitaŋi, quwqä huiwiuŋi piyaŋä-weqä
imäknäpu, huizi iqueqä yäpä imä mäpmeqä,
hŋgisa itquepu, ga eŋätqä yoqä naqä-täŋä
iquauŋqe, kukŋuä quvqä ätäpu itqäŋä.
9 Eŋätqä iquauqä naqä Maikoli iqu, Setänä
Goti Iqutä mäkä-huŋqä iqutä, “Mosisi iqueä
huiwi, tqu metŋqäwä?” ätnäsinyä, maŋä
mäkä äunäsiyäŋgaŋi, iqu kiqä-kiuä Setänä ique
kukŋuä mitätŋqä, kukŋuä quvqä hui mätquä
itä, “Naqä Iqu, Iqueqä-kiuä äkasuwä ktäŋqiyä”
ätukqe.
10 Iiŋä etaŋgi, ämaqä iiŋä iqua, nätmatqä
äki-äkiŋqä änyä maqŋqä epiyä iqua, qu iuŋi
kukŋuä quvqä hiŋgi ätätqäŋä. Mä hiveqä-
yaqueqä hiqiyqä kŋuä maeqä iqua eŋqä-pa, qu
quwqä kŋuinä indqänäpiyä dunä imäkäpiyitaŋi,

qui aaŋä quvqä imäkmbnä.
11 Oänä! Qu qaŋi, huäŋqä Kenä iqu† äukqeu
äwätqäŋä. Itaŋga Balamä iqu‡ kŋui mbqeŋqänä
ämetä ikqä-pa, nätmatqä äki-äkitaŋä mbqä
meqeuŋqä imäkqäŋqe, qu näwi imäkmbu
äpmeŋä. Itaŋga Kora iqu§ Goti Iqueŋi hŋgisanä
itquetäqeta qui imäkŋgqä-pa, qu-pqe qui asä ii
imäkmbnuwi.
12 He naqä-hŋqunä ipu hiqä-hiuäŋqä enyätä,
ymisaŋä bŋqä aquvä qäŋgaŋguwäŋga, ämaqä
iiŋä iqua, hesä anä äqänäpu, quwqä-quwäŋqänä
indqänäpu, ymisaŋi womba miqä yaqäpiqä
ipiyi, iutaŋi hiqä aquväqŋqä iuŋi, kukuewä ae
itmäkquwä eŋqä-paŋä iquayi. Qu qäukuä zä,
piyä maeqä etaŋgi, yuŋui ämamäutŋqä-paŋä,
ga ämaqeu yätamäkqä mävqä itqäŋuwä iquayi.
Ga qu ze, kiqä häukuä qäyqäŋgaŋi, häukuä
maqiyqä etaŋgqeŋqä, ämaqe, kiqä hukä bu
qäsä äyakuwitaŋi, ga äpäkoŋqe, hŋquaqu e
äpäkoŋguwä-paŋä iiŋä iquayi.
13 Itaŋga eqä huakä yäyäŋi ämŋga äpeyätä,
suetä äqäyätäqäŋga, hinoqukuä eqä yäpä
mämä äwiŋqe, haqäŋgisaŋqä äma äpeyätŋqä-
pa, suqä quvqä ämaqä iiŋä iqua womba miqä
imäkätqäŋuwi, quvqe quwqä kŋuä-äwqeuta
ätnäŋä iqi timäunä. Itaŋga ämaqä iiŋä
iqua, qätäqueqä heawiqä imä qaŋä hiŋgi ik-
itqäŋuwä-paŋä iiŋä iquayi. Iwä Goti Iqu ämaqä
iquauŋqe, aŋä hea ique-ique pmetpnuwäŋqe,
hea mämanäwiqe, näwi imäkekqe.

---

† **1:11** Ipäqäkqä 4:1-16 ‡ **1:11** A Täuqä 22:5-24:25; 2 Pitä 2:15
§ **1:11** A Täuqä 16:1-46

14 Ämaqä asä iiŋä iquauŋqe, Atamä iquesa
ti eqaŋi, 7 ekqä Inokä iqu, suqä haŋä-iqä
wimeniŋqeŋqä hiŋuä ätätä tii ätääŋqe. “Qätä
nyipu! Naqä Iqu, eŋätqä Iqueqänäŋä aaŋä
kuapänäŋä-täŋä iquatä quvepäŋqiyä.
15 Iqu ämaqä eeqänäŋä kukŋuä ämitätä,
iwäsäutä, itaŋga ämaqä Ique hŋgisa itquepu,
suqä quvqä itqäŋuwä iquauŋqe, quwqä suqä
quvqä itqäŋuwiŋqätä, kukŋuä quvqä Iquenyqä
ätätqäŋuwiŋqätäŋi, näqŋqä qäyä mapŋqä, quŋi
haŋä-iqä naqänäŋä meqäŋgisa mäwqatäniŋqä
quvepäŋqiyä” ätääŋqe.

16 Ämaqä iiŋä iqua, hea ique-ique nätmatqä
hnjua-hnjua wimeqaŋgqeŋqe, äwqä quvqä
änyäpu, kukŋuä ämaqä duŋqä ämamäutqäŋä.
Qu qänaknäŋi, suqä quvqä quwqä kŋuä-
äwqeunä witaŋgqeunä itqäŋä. Qu kukŋuä
hämä-hämänä ätäpu, quwqä yoqe, haqeu
ämaenätqäŋä. Ga äwiŋqä iquauqä iunä
qänaknä wipŋqeŋqä kukŋui, miiqä-eqä-nyqä
iquanä ätuätqäŋä.

Quuvqä heqiyqä a yäŋänäqŋqä äqätpu, iunä imäkŋga peyqäpŋqeŋqä

17 Iŋäqe, ŋqä nyämaqä kiiŋä änyinätŋqä
iquenä, kukŋui, ämaqä, neqä Naqä Jisasi Kraisi
Iqu, kukŋuä awä tuäkiqäpŋqä ändowatkqä
iqua, nätmatqä qänaki timäutŋqeŋqä ätäpu
ekuwiŋqä, kŋuä mapiyä.
18 “Hea yäpakä iqu timäutŋqä itäqäŋganji,
ämaqä kukŋuä naqä-qakuiŋqä tä-säwqä ipu,
Goti Iqueŋi hŋgisa itquepu, qänaknäŋi äwiŋqä

quwqä dunä iqä iqua, timäupnuwiqä” äyä etkuwi.
19 Dŋä Äŋguä Iqu qutä mäpmeqä etaŋgi, qänaknäŋi, kŋuä indqäŋqä ämaqä qua täutaŋä iquauqenä ipu, ämaqä huizi du awä qäyäpatmbŋqä imäkqä iquayi.
20 Iŋäqe, ŋqä nyämaqä kiiŋä änyinätŋqä iquenä, he Dŋä Äŋguä Iqutä anä äpmepu, Goti Iquenyqä tääqä ätqa äwäpiyitaŋi, quuvqä heqiyqä Goti Iqu etapqe, a yäŋänäqŋqä äqätpu, iunä imäkŋga peyqäpŋqe.
21 He neqä Naqä Jisasi Kraisi Iqu, Iqueqä qeqä imäŋqeuta, heŋi häŋä hea ique-ique pmeqä hetapäniŋqä hiŋuä äqämbu äpmapu, Goti Iqu henyŋqä äwinyäŋqä iunä pmetpŋqe.
22 Ämaqä ‘quuvqä heqämqändiyä, ä maeqiyqä imqändiyä?’ kŋuä ävätŋqä iquauŋqe, qeqä hetätŋqe.
23 Itaŋga tä maisquä duŋqä uwqaŋgpqä iquauŋi, huätä maqänä itmepu, häŋä iqumu-atpŋqe. Ga huiziquauŋqe, qeqä ätumuäkäpu yätamäkqä äväpiyäŋganŋi, zätä qäsä ipu, ipŋqe. Goti Iqueqä hiŋuä iqiŋi, qu qänaknäŋi suqä kiyä mätqä iu itqäŋuwä-qae, quwqä qäkämä-pqä kiyä mätqä eŋqä-qae, he-pqe, kiyä inä emätqŋqä, zätä qäsä ipŋqe.

Ne Goti Iqueä yoqe, haqeu maetuŋqueŋqä

24 Goti Iqu, he qua iqi mäpäkŋqä ipŋqä äŋguänä ämeyätä, he suqä quvqä maeqä, aaŋä yeeqänänä ipu, Iqueä yoqä naqänäŋä etaŋgi äqämbu tqäpŋqä, etma uwqä Iquvi.

25 Iqu Goti Kiqä-kionäŋä-qu äpme, neqä Naqä
Jisasi Kraisi Iquesaŋi, neŋi aŋgumä Häŋä In-
equmuatqä Iquvi. Ne Iqueä yoqe, haqeu mae-
tuŋque. Iqu yoqä aaŋä naqänäŋä-täŋä-qu eä,
ämiqä naqä iuqä Naqä-qu eä, ga yäŋänäqŋqä
naqänäŋä äme, nätmatqä eeqänäŋä iuqä Ämiqä
Naqä Iquvi. Iqu qäŋganäŋqä, ä täŋgaŋqä,
qänakndaŋqä, ii äpmäka wätäniqe. Ii naqä-
qakuä eä, qäyä äpmetänä.

Goti Hanjuwä Iqueqä Kukŋui
The New Testament in the Menya language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Menya long Niugini

copyright © 2017 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Menya

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2023-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023
b1d968ea-da2d-5306-b214-e238bbf38aac